

แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง พระรัตนตรัย

วิชา พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

เวลา ๑๐ นาที

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมายกากบาท (x) ลงช่อง ก, ข, ค หรือ ง ในกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

<p>๑. ข้อใด หมายถึง พระรัตนตรัย</p> <p>ก. พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์</p> <p>ข. พระพุทธ พระแก้ว พระสงฆ์</p> <p>ค. ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค</p> <p>ง. ศีล สมาธิ และปัญญา</p> <p>๒. ทำไม จึงกล่าวว่า “พระรัตนตรัยคือ แก้วอันประเสริฐ”</p> <p>ก. เป็นสิ่งประเสริฐที่แยกจากกันไม่ได้</p> <p>ข. เป็นสิ่งชาวพุทธให้ความเคารพนับถือทั่วไป</p> <p>ค. เป็นสิ่งที่เคารพบูชาสูงสุดในพระพุทธศาสนา</p> <p>ง. เพราะพระเจ้าพุทธเจ้าเป็นผู้ที่ประเสริฐที่สุดในโลก</p> <p>๓. พระสงฆ์มีบทบาทต่อสังคมอย่างไร</p> <p>ก. อบรมสั่งสอนพระธรรมแก่มวลมนุษย</p> <p>ข. ศึกษาพระธรรมนำไปปฏิบัติเผยแผ่แก่มวลมนุษย</p> <p>ค. ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบเพื่อหาทางพ้นทุกข์ด้วยตนเอง</p> <p>ง. ศึกษาหลักธรรมจนท่องแท้เพื่อบรรลุธรรมอันวิเศษ</p>	<p>๔. ใครแสดงออกถึงการเห็นคุณค่าของพระรัตนตรัยมากที่สุด</p> <p>ก. ไช่มุกสวตมนต์ไหว้พระและนั่งสมาธิก่อนนอนทุกคืน</p> <p>ข. กอล์ฟ สวตมนต์ไหว้พระตอนเช้าหน้าเสาธงกับเพื่อน</p> <p>ค. น้ำเข้าห้องจริยธรรมสวตมนต์หมู่สรภัญญะทุกสัปดาห์</p> <p>ง. แม่บอกให้ ไช่มุกไปตักบาตรในวันพระทุกครั้ง</p> <p>๕. พระรัตนตรัย มีความสำคัญต่อพุทธศาสนิกชนอย่างไร</p> <p>ก. เพื่อเป็นแนวปฏิบัติ</p> <p>ข. เป็นสิริมงคลแก่ชีวิต</p> <p>ค. เป็นที่พึ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจเพื่อดำเนินชีวิต</p> <p>ง. เป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย</p> <p>๖. “ทรงเป็นผู้ตรัสรู้เองโดยชอบ” พุทธคุณนี้ตรงกับภาษาบาลีว่าอย่างไร</p> <p>ก. อระหัง</p> <p>ข. สัมมาสัมพุทธโ</p> <p>ค. สุคะโต โลกะวิทู</p> <p>ง. วิชชาจะระณะสัมปันโน</p>
---	--

<p>๗. พระพุทธเจ้าทรงเป็นผู้ปราศจากกิเลส และความชั่วทั้งปวง เพราะผลจากพุทธคุณ ข้อใด</p> <p>ก. พระรัตนตรัย</p> <p>ข. พระกรุณาธิคุณ</p> <p>ค. พระวิสุทธิคุณ</p> <p>ง. พระปัญญาธิคุณ</p> <p>๘. นักเรียนควรฝึกตนให้เกิดคุณในข้อใด เพื่อนำไปใช้เพื่อพัฒนาตนเองและสังคมได้</p> <p>ก. พระปัญญาคุณ</p> <p>ข. พระวิสุทธิคุณ</p> <p>ค. พระกรุณาธิคุณ</p> <p>ง. พระธรรมคำสั่งสอน</p> <p>อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๙-๑๐</p> <div data-bbox="284 1171 831 1400" style="background-color: #d4f1d4; border: 1px solid black; padding: 10px; text-align: center;"> <p>คนเราในสังคมทุกวันนี้ ประเภทที่มีความรู้ท่วมหัวแต่เอาตัวไม่รอดนั้นมีอยู่มากมาย แต่ถ้าผู้ใดมีความรู้ดีและประพฤติดี ผู้นั้นย่อมประสบความสำเร็จในชีวิต</p> </div> <p>๙. จากข้อความข้างต้นสะท้อนให้เห็นคุณของพระรัตนตรัยด้านใด</p> <p>ก. พระกรุณาธิคุณ</p> <p>ข. พระปัญญาคุณ</p> <p>ค. พระวิสุทธิคุณ</p> <p>ง. พระธรรมคำสั่งสอน</p>	<p>๑๐. จากข้อความข้างต้น สอดคล้องกับข้อใด</p> <p>ก. ความรู้คู่คุณธรรม</p> <p>ข. คุณธรรมนำชีวิต</p> <p>ค. คุณธรรมนำความรู้</p> <p>ง. ความพยายามทำให้ประสบผลสำเร็จ</p>
---	--

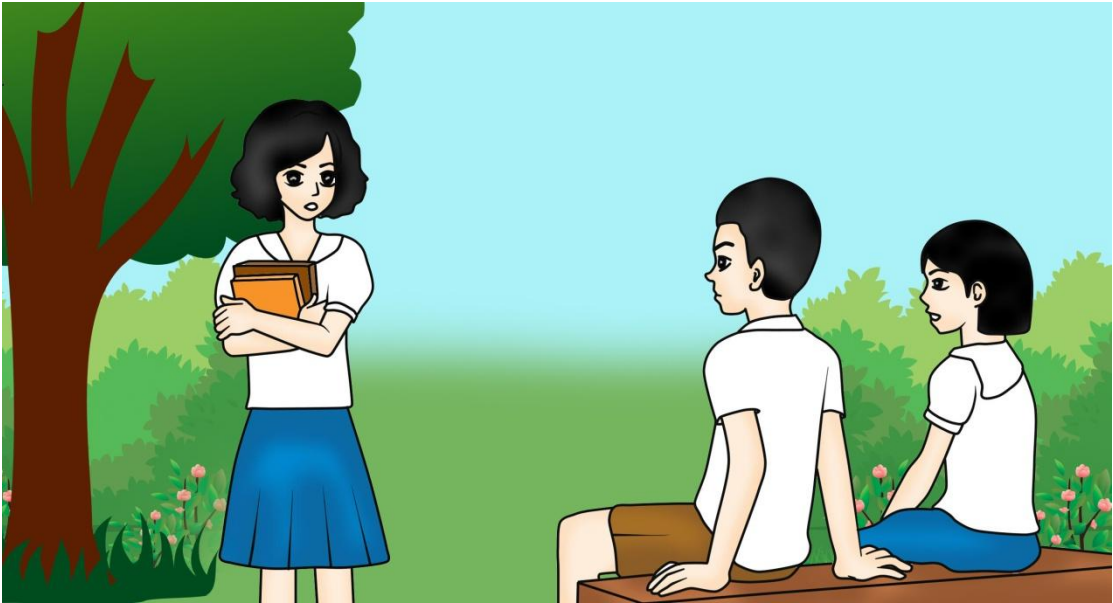
กระดาษคำตอบ
แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง พระรัตนตรัย

ชื่อ-นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

เรียนรู้พระรัตนตรัยกับไข่มุก

ไข่มุกเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนพิบูลมังสาหาร ไข่มุกมีเพื่อนรักสองคน คือ น้ำและกอล์ฟ เข้าวันจันทร์ไข่มุกเดินเข้าโรงเรียนเจอกับกอล์ฟและน้ำนั่งอยู่ม้านั่งใกล้สวนพฤกษศาสตร์ เพื่อนทั้งสองกล่าวทักทายไข่มุก

“สวัสดีไข่มุก เมื่อวานวันหยุดไปไหนมา” กอล์ฟถาม

“เมื่อวานไปทำบุญที่วัดกับแม่” ไข่มุกตอบ

“เพื่อน ๆ ก่อนวันหยุด ครูให้ไปศึกษาเกี่ยวกับพระรัตนตรัย ทำกันหรือยัง” น้ำถามบ้าง

“ยังเลยจ้าน้ำ วันหยุดที่ผ่านมาไข่มุกไปทำบุญที่วัดมา ได้ความรู้จากคุณแม่และท่านเจ้าอาวาสพอสมควร ตอนเที่ยงเราไปนั่งทำด้วยกันไหม ช่วยกันทำ” ไข่มุกตอบและเสนอความคิดเห็น

“ก็ดีเหมือนกันนะ ว่างน้ำ ตอนเที่ยงรีบทานข้าวแล้วเรารีบไปทำด้วยกัน” กอล์ฟถามน้ำต่อ

“จ้ะ งั้นเราไปเข้าแถวกันเลยดีกว่า ได้เวลาแล้ว” แล้วน้ำก็ชวนไข่มุกและกอล์ฟไปเข้าแถว แล้วเพื่อนรักทั้งสามคนก็เข้าห้องเรียนกัน

เมื่อถึงเวลาตามนัดหมาย ไช่มุก น้ำ และกอล์ฟ ต่างมาเจอกันที่ห้องสมุด เพื่อค้นคว้าเกี่ยวกับพระรัตนตรัย

“นี่ไงเพื่อน ๆ ความหมายของพระรัตนตรัย” ไช่มุกบอกเพื่อน ๆ

“ฉันก็เจอ” น้ำบอก

“ถ้าฉันเรามาช่วยกันสรุปความหมายของพระรัตนตรัยกันก่อนเถอะ” กอล์ฟชวน แล้วทั้งสามคนได้สรุปความหมายของพระรัตนตรัยได้ว่า

ความหมายของพระรัตนตรัย

พระรัตนตรัย แปลว่า หมวดสามแห่งพระรัตนะ หมายความว่า พระรัตนตรัยแม้จะมีสามองค์หรือสามประการก็ตาม แต่รวมกันเป็นหนึ่งเดียว เหมือนเพชรเม็ดเดียว ประกอบด้วยลักษณะ ๓ อย่าง คือ รูปพรรณ สี และน้ำหนัก ลักษณะดังกล่าวรวมอยู่ในเพชรเม็ดเดียวกัน เราไม่สามารถแยกถือเอาอย่างหนึ่งอย่างใดได้ คำว่าพระรัตนตรัย จึงหมายถึง สิ่งเคารพสูงสุดหรือสิ่งที่มีค่าสูงสุดของชาวพุทธนั่นเอง ที่ว่าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน คือ พระพุทธองค์เป็นผู้ตรัสรู้พระธรรม พระธรรมนี้แหละที่ทำให้พระองค์เป็นพระพุทธเจ้า ส่วนพระสงฆ์ คือ ผู้ที่ยอมรับและปฏิบัติตามพระธรรม เมื่อเข้าถึงพระธรรมจึงจัดว่าเป็นสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้า ฉะนั้นพระรัตนตรัยจึงได้แก่ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์^๑

^๑ นพดล ขวัญชนะภักดี และเตรียมชัย อุทัยวัฒน์, หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑, (กรุงเทพฯ : ประสานมิตร, ๒๕๕๓), หน้า ๓๒.

“ไข่มุกไปทำบุญที่วัดไหนมา” กอล์ฟถาม

“ในตอนเช้าเรตัดกบาตรหน้าบ้าน” แล้วไข่มุกเล่าต่อว่า

“ถึงแม้ไข่มุกไม่ได้มาโรงเรียน แต่ก็ต้องตื่นเช้า รับประทานและสิ่งของสำหรับ ตักบาตรมาไว้ที่หน้าบ้านให้เรียบร้อย แม่ของไข่มุกเป็นคนเตรียมไว้ให้รอพระผ่านมาบิณฑบาตที่หน้าบ้าน ไข่มุกและแม่ตักบาตรเกือบทุกเช้า แม่ของไข่มุกชอบทำบุญ ไข่มุกก็ชอบทำบุญเหมือนแม่ แม่คอยบอกไข่มุกเสมอว่า **ความดีไม่มีขาย อยากได้ต้องทำเอง** แล้วน้ำกับกอล์ฟ ทำบุญตักบาตรบ้างไหม”

“กอล์ฟนาน ๆ ทำที ส่วนใหญ่ตื่นไม่ทัน ต่อกอล์ฟจะพยายามฝึกตื่นเข้ามาตักบาตร” กอล์ฟตอบ

“ส่วนเรา จะทำช่วงวันพระ” น้ำตอบ

“ดีแล้วนะ ถ้ามีโอกาสทำตอนไหนก็ทำได้ตลอด เหมือนอย่างแม่ไข่มุกกล่าวไว้นั้นแหละ” ไข่มุกบอกเพื่อน ๆ

“เพื่อน ๆ พระรัตนตรัย ประกอบด้วย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ หนังสือเล่มนี้มีบอก
ด้วยว่า พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ คืออะไร” น้ายื่นหนังสือให้เพื่อน ๆ ดูด้วยความตื่นเต้น

“อ้อ คือองค์ประกอบของรัตนตรัย ถ้าจั้นเราช่วยกันทำต่อให้เสร็จกันเลย” กอล์ฟดูหนังสือ
จากน้ำและชวนเพื่อน ๆ ทำงานต่อให้เสร็จ

องค์ประกอบของรัตนตรัย

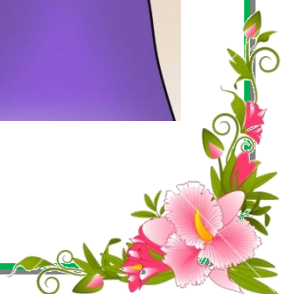
พระพุทธ	พระธรรม	พระสงฆ์
คือ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งทรงค้นพบสัจธรรม โดยการตรัสรู้ แล้วทรงประกาศสั่งสอนสรรพสัตว์ให้หลุดพ้นจากความทุกข์	คือ ความจริงที่มีอยู่โดยธรรมชาติ ซึ่งพระพุทธองค์ทรงค้นพบแล้วทรงนำมาเผยแผ่แก่สรรพสัตว์	คือ กลุ่มคนที่ศรัทธาเลื่อมใสในคำสอนของพระพุทธเจ้า แล้วสละเพศฆราวาส ออกบวชในพระพุทธศาสนา และนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติ และเผยแผ่แก่พุทธศาสนิกชน ^๒
		

^๒ สุริวัตร จันทรโสภณ, สื่อการเรียนรู้ รายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สัมฤทธิ์มาตรฐาน หลักสูตรแกนกลางฯ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม พระพุทธศาสนา ม.๑ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑, (กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๕๑), หน้า ๙๑.

แล้วไข่มุกก็เล่าถึงการไปทำบุญที่วัดให้ฟังต่อ “พอช่วงสายหน่อย แม่ของเราชวนเราไปวัดด้วยนะ เตรียมสำหรับ สำหรับถวายอาหารเพลที่วัด น้ำเคยกไปวัดใกล้ ๆ โรงเรียนเราไหมวัดภูเขาแก้ว”
 “อ้อ แม่เคยพาเราไปวัดสวนสวรรค์ วัดภูเขาแก้วยังไม่เคยไปจ๊ะ” น้ำตอบ
 “ในระหว่างทาง แม่เล่าเกี่ยวกับความสำคัญของพระรัตนตรัยให้ฟังด้วยนะ”

ความสำคัญของพระรัตนตรัย

พระรัตนตรัยเป็นองค์ประกอบสำคัญของพระพุทธศาสนา การเป็นพุทธศาสนิกชนเริ่มต้นที่เข้าถึงพระรัตนตรัย เป้าหมายของการนับถือพระรัตนตรัยคือการศึกษาให้รู้ว่าพระรัตนตรัยมีความสำคัญอย่างไร จะเข้าถึงพระรัตนตรัยได้อย่างไรและมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตอย่างไรการรู้จักพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ อย่างแท้จริง คือการเข้าถึงพระธรรมคุณพระรัตนตรัยจะมีจริงก็เฉพาะผู้ปฏิบัติตามพระรัตนตรัย ถ้าเราปฏิบัติถูกต้องตามพระธรรม คุณพระรัตนตรัยย่อมได้รับความคุ้มครองให้มีความสงบร่มเย็น เป็นที่พึ่งทางใจของพุทธศาสนิกชนทุกคนโดยเป้าหมายที่แท้จริง คือการดับทุกข์

พระรัตนตรัย โดยเป้าหมายที่แท้จริง คือ ความรู้เรื่องความดับทุกข์ การดับทุกข์ได้ คือพระพุทธเจ้า ตัวการดับทุกข์คือพระธรรม และผู้ที่ได้รับความสงบร่มเย็นเพราะการดับทุกข์ได้ คือพระสงฆ์ “พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ไม่อาจแยกออกจากกัน”

ตัวอย่าง เช่น การประกอบศาสนพิธีทางพระพุทธศาสนาต่าง ๆ เช่น การทำบุญตักบาตร การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า การขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น จะต้องมีการพระรัตนตรัยเป็นองค์ส่วนที่สำคัญในการประกอบพิธี คือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เมื่อจะเริ่มพิธีการต่าง ๆ เหล่านี้ จะต้องเริ่มต้นที่การจตุรปูเทียนบูชาพระรัตนตรัย และไหว้พระสวามนต์ก่อนทุกครั้ง หรือเมื่อเราประสบเหตุการณ์ที่ทำให้ไม่สบายใจ วิตกกังวล กระวนกระวายใจ เราจะไหว้พระสวามนต์ขออำนาจคุณพระรัตนตรัยคุ้มครองปกป้องให้ปลอดภัยจากสิ่งชั่วร้าย ก็จะทำให้รู้สึกปลอดภัยไปร่งสบายใจ คลายความวิตกกังวล คลายทุกข์ได้ ดังนั้นคุณพระรัตนตรัยย่อมคุ้มครองปกป้องผู้ที่เข้าถึงพระรัตนตรัยให้มีความสุข สงบ ร่มเย็นได้ และเป็นที่พึ่งทางใจของพุทธศาสนิกชนทุกคนโดยเป้าหมายที่แท้จริงก็คือการดับทุกข์

ไข่มุกยังเล่าต่ออีกว่า “เมื่อพระฉันเพลเสร็จ ท่านเจ้าอาวาสได้เทศนาสั่งสอน ให้ความรู้เกี่ยวกับพระรัตนตรัย ตามที่เราค้นคว้าตะกั่วนี้แหละ นอกจากนี้ยังให้ความรู้เกี่ยวกับพุทธคุณ ๙”

“การไปวัดก็ได้ความรู้หลากหลายนะ” กอล์ฟเอ่ยขึ้น

“ใช่แล้ว ท่านยังสอนว่า การคิดดี ทำดี ทำให้ชีวิตเรามีสุข ด้วยนะ” ไข่มุกบอกต่อ

“ต่อไปเราจะพยายามหาเวลาไปวัดบ่อย ๆ เหมือนไข่มุกบ้าง” น้ำบอ

“ถ้าไม่มีเพื่อนไปก็แวะมาหาเราที่บ้าน ไปพร้อมเรากับแม่ก็ได้嘛น้ำ กอล์ฟด้วย”

ไข่มุกบอก

พุทธคุณ ๙

พุทธคุณ คือ คุณความดีของพระพุทธเจ้าที่มีต่อชาวโลก ซึ่งมีมากมาย จำแนกตามบทสวดสรรเสริญพุทธคุณว่า “อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชาจะระณะ สัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อนุตตरो ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ” มี ๙ ประการ ดังนี้

๑. อรหัง เป็นพระอรหันต์ คือ เป็นผู้บริสุทธิ์ ไกลจากกิเลส ทำลายกำแพงสังสารจักรได้แล้ว เป็นผู้ควรแนะนำสั่งสอนผู้อื่น ควรได้รับความเคารพบูชา เป็นต้น

๒. สัมมาสัมพุทโธ เป็นผู้ตรัสรู้ชอบเอง

๓. วิชาจะระณสัมปันโน เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชา คือความรู้ และจรณะ คือความประพฤติ

๔. สุคะโต เป็นผู้เสด็จไปได้แล้ว คือ ทรงดำเนินพระพุทธริยาให้เป็นไปโดยสำเร็จผลด้วยดี พระองค์เองก็ได้ตรัสรู้สำเร็จเป็นพระพุทธเจ้า ทรงบำเพ็ญพุทธกิจก็สำเร็จประโยชน์ยิ่งใหญ่แก่ชนทั้งหลายในที่ที่เสด็จไป และแม้ปรินิพพานแล้ว ก็ได้ประดิษฐานพระศาสนาไว้เป็นประโยชน์แก่มหาชนสืบมา

๕. โลกะวิทู เป็นผู้รู้แจ้งโลก คือ ทรงรู้แจ้งสภาวะอันเป็นคติธรรมตาแห่งโลกคือสังขารทั้งหลาย ทรงหยั่งทราบอริยาศัยสันดานแห่งสัตว์โลกทั้งปวง ผู้เป็นไปตามอำนาจแห่งคติธรรมตาโดยถ่องแท้ เป็นเหตุให้ทรงดำเนินพระองค์เป็นอิสระ พ้นจากอำนาจครอบงำแห่งคติธรรมตานั่น และทรงเป็นที่พึ่งแห่งสัตว์ทั้งหลายผู้ยังจมอยู่ในกระแสโลกได้

๖. อนุตตโร ปุริสทัมมะสาระถิ เป็นสารถิฝึกบุรุษที่ฝึกได้ ไม่มีใครยิ่งกว่า คือ ทรงเป็นผู้ฝึกคนได้ดีเยี่ยม ไม่มีผู้ใดเทียมเท่า

๗. สัตถา เทวมนุสสานัง เป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย

๘. พุทโธ เป็นผู้ตื่นและเบิกบานแล้ว คือ ทรงตื่นเองจากความเชื่อถือและข้อปฏิบัติทั้งหลายที่ถือกันมาผิด ๆ ด้วย ทรงปลุกผู้อื่นให้พ้นจากความหลงมกมายด้วย อนึ่ง เพราะไม่ติด ไม่หลง ไม่หวั่นกังวลในสิ่งใด ๆ มีการคำนึงประโยชน์ส่วนตน เป็นต้น จึงมีพระทัยเบิกบาน บำเพ็ญพุทธกิจได้ถูกต้องบริบูรณ์ โดยถือธรรมเป็นประมาณ การที่ทรงพระคุณสมบูรณ์เช่นนี้ และทรงบำเพ็ญพุทธกิจได้เรียบร้อยบริบูรณ์เช่นนี้ ย่อมอาศัยเหตุคือความเป็นผู้ตื่นและย่อมให้เกิดผลคือทำให้ทรงเบิกบานด้วย

๙. ภควา ทรงเป็นผู้มีโชค คือ จะทรงทำการใด ก็ลุล่วงปลอดภัยทุกประการ หรือเป็นผู้จำแนกแจกธรรมพุทธคุณ ๙ ประการนี้ สามารถสรุปย่อลงในพุทธคุณ ๓ ประการ ดังนี้

๑. พระปัญญาคุณ คือ พระพุทธคุณบทว่า สัมมาสัมพุทโธ โลกะวิทู และ พุทโธ หมายถึงพระปัญญาของพระองค์ ที่ผ่านการปฏิบัติพัฒนามาจนสามารถจัดสรรพกิเลสต่างๆ ได้โดยสิ้นเชิงพระปัญญาคุณจึงหมายเอาพระปัญญายอดเยี่ยม สามารถช่วยชี้ทางให้สัตว์ทั้งหลายพ้นทุกข์ได้จริง

๒. พระวิสุทธิคุณ คือ พระพุทธคุณบทว่า อรหัง วิชาจะระณสัมปันโน และภควา หมายถึงความบริสุทธิ์หมดจดของพระองค์ที่เป็นผลต่อเนื่องมาจากปัญญาที่ทำหน้าที่จัดอวิชชา ทำให้ตื่นจากอำนาจของความหลง ความเขลา ตื่นจากกิเลสนิรธา ความหลับเพราะอำนาจของกิเลส ซึ่งเป็นการตื่นในขณะที่ยังตื่นอยู่

๓. พระกรุณาคุณ คือ พระพุทธคุณบวว่า อนุตตโร ปุริสทัมมสารถิ สัตถา เทวมนุสสานัง และสุคโต หมายถึง พระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อสรรพสัตว์ในโลก กล่าวโดยสรุปได้ว่าพระพุทธคุณ คือ ปัญญาคุณ วิสุทธิคุณ และกรุณาธิคุณ หมายถึง ความเป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานนั้น หน้าที่ของ พุทธศาสนิกชน คือ การสะท้อนพระพุทธคุณ ๓ ประการออกมาเป็นพฤติกรรมของตนเอง พัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานตามคำสอน

ตัวอย่าง เช่น คนในสังคมทุกวันนี้ประเภทที่มีความรู้ท่วมหัวเอาไม่รอดนั้นมีอยู่มากมาย แต่ถ้าผู้ใดมีความรู้ดีมีความประพฤติดี ผู้นั้นย่อมประสบผลสำเร็จในชีวิต การนำเอาคุณพระรัตนตรัย เป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติตนนอกจากจะก่อให้เกิดความดีงามแก่ตนเองแล้วยังก่อความดีงามแก่สังคมส่วนรวมอีกด้วย ตัวอย่างนี้สะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าของพระพุทธคุณบวที่ว่า วิชชาจรรณ สัมปันโน ที่บุคคลนำมาเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติตนนั้นเอง การนำเอาพุทธคุณมาเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติตนนอกจากจะก่อให้เกิดความดีแก่ตนเองแล้ว ยังก่อให้เกิดความดีแก่สังคมอีกด้วย^๓

แล้วเพื่อนรักทั้งสามคน ก็ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครูเสร็จเรียบร้อย เตรียมตัวขึ้นเรียน ในช่วงบ่ายต่อไป

^๓ พระมหามณัส กิตติสารโ, หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. (กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ, ๒๕๕๑), ๔๘-๔๙.

แบบฝึกที่ ๑

เรื่อง พระรัตนตรัย

ชื่อ - สกุล

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เลขที่

คำชี้แจง

จับคู่ข้อความที่กำหนดให้ ให้สัมพันธ์กัน (๑๐ คะแนน)

_____ ๑. “รัตนะ”	ก. การดับทุกข์
_____ ๒. “ตรัย”	ข. พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์
_____ ๓. พระรัตนตรัย	ค. สาม
_____ ๔. องค์ประกอบของพระรัตนตรัย	ง. สาวกของพระพุทธเจ้า
_____ ๕. พระพุทฺธ	จ. เป็นที่พึ่งทางใจของพุทธศาสนิกชน
_____ ๖. พระธรรม	ฉ. แก้วหรือสิ่งประเสริฐ
_____ ๗. พระสงฆ์	ช. ความจริงที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบ
_____ ๘. หน้าที่โดยสรุปของพระสงฆ์	ซ. องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
_____ ๙. ความสำคัญของพระรัตนตรัย	ฌ. แก้วสามดวงหรือสิ่งประเสริฐสามสิ่ง
_____ ๑๐. เป้าหมายที่แท้จริงของพระรัตนตรัย	ญ. ศึกษาคำสั่งสอน ปฏิบัติตามคำสั่งสอน และสอนผู้อื่นให้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ

แบบฝึกที่ ๒

เรื่อง พุทธคุณ ๙

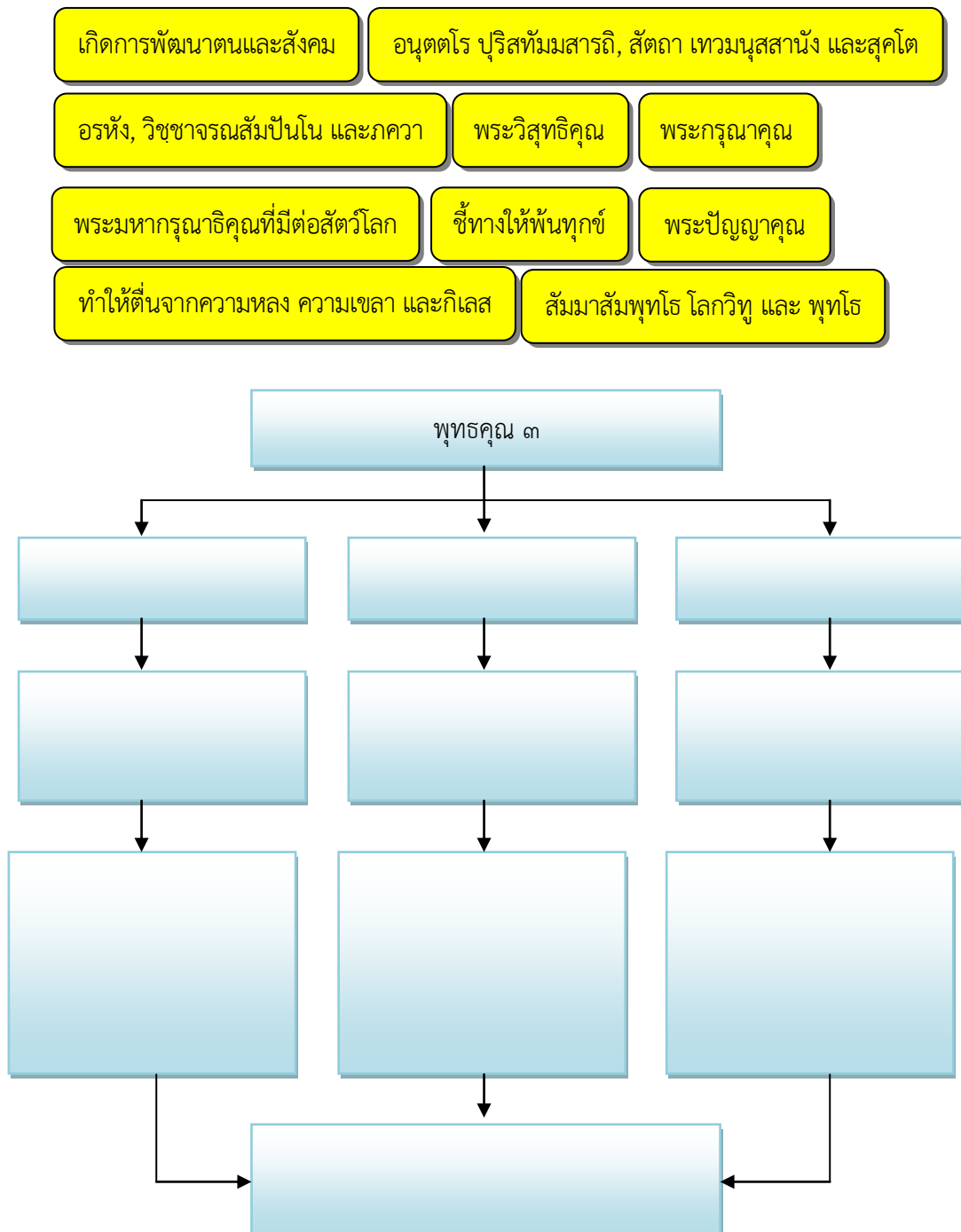
ชื่อ - สกุล

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เลขที่

คำชี้แจง

สรุปพุทธคุณ ๙ ประการ ลงในพุทธคุณ ๓ โดยนำคำที่กำหนดให้เติมคำตอบที่ถูกต้อง ลงในแผนภูมิ (๑๐ คะแนน)

แบบฝึกที่ ๓

เรื่อง พุทธคุณ ๙

ชื่อ - สกุล

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เลขที่

คำชี้แจง

เลือกพุทธคุณ ๑ ข้อ ที่คิดว่าเหมาะสมสำหรับนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต
ของตนมากที่สุด อภิปรายความหมายของพุทธคุณข้อนั้น พร้อมระบุเหตุผลและ
แนวทางการนำไปใช้ (๑๐ คะแนน)

พุทธคุณที่เหมาะสมสำหรับนำมาเป็น
แบบอย่างในการดำเนินชีวิตมากที่สุด

คือ

.....
.....
.....

เหตุผลที่เลือก

๑.
.....
๒.
.....
๓.
.....
๔.
.....

ความหมาย

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แนวทางการนำไปใช้

๑.
๒.
๓.
๔.

แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง พระรัตนตรัย

วิชา พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จำนวน ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน

เวลา ๑๐ นาที

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมายกากบาท (x) ลงช่อง ก, ข, ค หรือ ง ในกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

<p>๑. ทำไม จึงกล่าวว่า “พระรัตนตรัยคือ แก้วอันประเสริฐ”</p> <p>ก. เป็นสิ่งประเสริฐที่แยกจากกันไม่ได้</p> <p>ข. เป็นสิ่งชาวพุทธให้ความเคารพนับถือทั่วไป</p> <p>ค. เป็นสิ่งที่เคารพบูชาสูงสุดในพระพุทธศาสนา</p> <p>ง. เพราะว่าพระพุทธเจ้าเป็นผู้ที่ประเสริฐที่สุดในโลก</p> <p>๒. ข้อใด หมายถึง พระรัตนตรัย</p> <p>ก. พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์</p> <p>ข. พระพุทธ พระแก้ว พระสงฆ์</p> <p>ค. ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค</p> <p>ง. ศีล สมาธิ และปัญญา</p> <p>๓. พระสงฆ์มีบทบาทต่อสังคมอย่างไร</p> <p>ก. อบรมสั่งสอนพระธรรมแก่มวลมนุษย</p> <p>ข. ศึกษาพระธรรมนำไปปฏิบัติเผยแผ่แก่มวลมนุษย</p> <p>ค. ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบเพื่อหาทางพ้นทุกข์ด้วยตนเอง</p> <p>ง. ศึกษาหลักธรรมจนท่องแท้เพื่อบรรลุธรรมอันวิเศษ</p>	<p>๔. พระรัตนตรัย มีความสำคัญต่อพุทธศาสนิกชนอย่างไร</p> <p>ก. เพื่อเป็นแนวปฏิบัติ</p> <p>ข. เป็นสิริมงคลแก่ชีวิต</p> <p>ค. เป็นที่พึ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจเพื่อดำเนินชีวิต</p> <p>ง. เป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย</p> <p>๕. ใครแสดงออกถึงการเห็นคุณค่าของพระรัตนตรัยมากที่สุด</p> <p>ก. ไช่มุกสวตมนต์ให้พระและนั่งสมาธิก่อนนอนทุกคืน</p> <p>ข. กอล์ฟ สวตมนต์ให้พระตอนเช้าหน้าเสาธงกับเพื่อน</p> <p>ค. น้ำเข้าห้องจริยธรรมสวตมนต์หมู่สรภัญญะทุกสัปดาห์</p> <p>ง. แม่บอกให้ ไช่มุกไปตักบาตรในวันพระทุกครั้ง</p> <p>๖. “ทรงเป็นผู้ตรัสรู้เองโดยชอบ” พุทธคุณนี้ตรงกับภาษาบาลีว่าอย่างไร</p> <p>ก. อะระหัง</p> <p>ข. สัมมาสัมพุทธ</p> <p>ค. สุคะโต โลกะวิทู</p> <p>ง. วิชชาจะระณะสัมปันโน</p>
--	--

<p>๗. นักเรียนควรฝึกตนให้เกิดคุณในข้อใด เพื่อนำไปใช้เพื่อพัฒนาตนเองและสังคมได้</p> <p>ก. พระปัญญาคุณ ข. พระวิสุทธิคุณ ค. พระกรุณาธิคุณ ง. พระธรรมคำสั่งสอน</p> <p>๘. พระพุทธเจ้าทรงเป็นผู้ปราศจากกิเลสและความชั่วทั้งปวง เพราะผลจากพุทธคุณข้อใด</p> <p>ก. พระรัตนตรัย ข. พระกรุณาธิคุณ ค. พระวิสุทธิคุณ ง. พระปัญญาธิคุณ</p> <p>อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๙-๑๐</p> <div data-bbox="280 1055 831 1283" style="background-color: #d4f1d4; border: 1px solid black; padding: 10px; text-align: center;"> <p>คนเราในสังคมทุกวันนี้ ประเภทที่มีความรู้ท่วมหัวแต่เอาตัวไม่รอดนั้นมีอยู่มากมาย แต่ถ้าผู้ใดมีความรู้ดีและประพฤติดีผู้นั้นย่อมประสบความสำเร็จในชีวิต</p> </div> <p>๙. จากข้อความข้างต้น สอดคล้องกับข้อใด</p> <p>ก. ความรู้คู่คุณธรรม ข. คุณธรรมนำชีวิต ค. คุณธรรมนำความรู้ ง. ความพยายามทำให้ประสบผลสำเร็จ</p>	<p>๑๐. จากข้อความข้างต้นสะท้อนให้เห็นคุณของพระรัตนตรัยด้านใด</p> <p>ก. พระกรุณาธิคุณ ข. พระปัญญาคุณ ค. พระวิสุทธิคุณ ง. พระธรรมคำสั่งสอน</p>
--	--

กระดาษคำตอบ
แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง พระรัตนตรัย

ชื่อ-นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ :
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, ๒๕๕๑.

_____. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, ๒๕๕๑.
นพดล ขวัญชนะภักดี และเตรียมชัย อุทัยวัฒน์. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ :
ประสานมิตร, ๒๕๕๓.

พระมหามนัส กิตติสาโร. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ, ๒๕๕๑.
สุริวัตร จันทร์โสภณ. สื่อการเรียนรู้ รายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม สัมฤทธิ์มาตรฐาน หลักสูตรแกนกลางฯ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม
พระพุทธศาสนา ม.๑ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.
กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๕๑.

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง พระรัตนตรัย

ข้อที่	คำตอบ
๑	ก
๒	ค
๓	ค
๔	ก
๕	ค
๖	ข
๗	ค
๘	ก
๙	ข
๑๐	ก

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง พระรัตนตรัย

ข้อที่	คำตอบ
๑	ค
๒	ก
๓	ค
๔	ค
๕	ก
๖	ข
๗	ก
๘	ค
๙	ก
๑๐	ข

แนวคำตอบแบบฝึกที่ ๑

เรื่อง พระรัตนตรัย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง

จับคู่ข้อความที่กำหนดให้ ให้สัมพันธ์กัน (๑๐ คะแนน)

<u>ฉ</u> ๑. “รัตนะ”	ก. การดับทุกข์
<u>ค</u> ๒. “ตรัย”	ข. พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์
<u>ณ</u> ๓. พระรัตนตรัย	ค. สาม
<u>บ</u> ๔. องค์ประกอบของพระรัตนตรัย	ง. สาวกของพระพุทธเจ้า
<u>ช</u> ๕. พระพุทฺธ	จ. เป็นที่พึ่งทางใจของพุทธศาสนิกชน
<u>ซ</u> ๖. พระธรรม	ฉ. แก้วหรือสิ่งประเสริฐ
<u>ง</u> ๗. พระสงฆ์	ช. ความจริงที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบ
<u>ญ</u> ๘. หน้าที่โดยสรุปของพระสงฆ์	ซ. องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
<u>จ</u> ๙. ความสำคัญของพระรัตนตรัย	ณ. แก้วสามดวงหรือสิ่งประเสริฐสามสิ่ง
<u>ก</u> ๑๐. เป้าหมายที่แท้จริงของพระรัตนตรัย	ญ. ศึกษาคำสั่งสอน ปฏิบัติตามคำสั่งสอน และสอนผู้อื่นให้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ

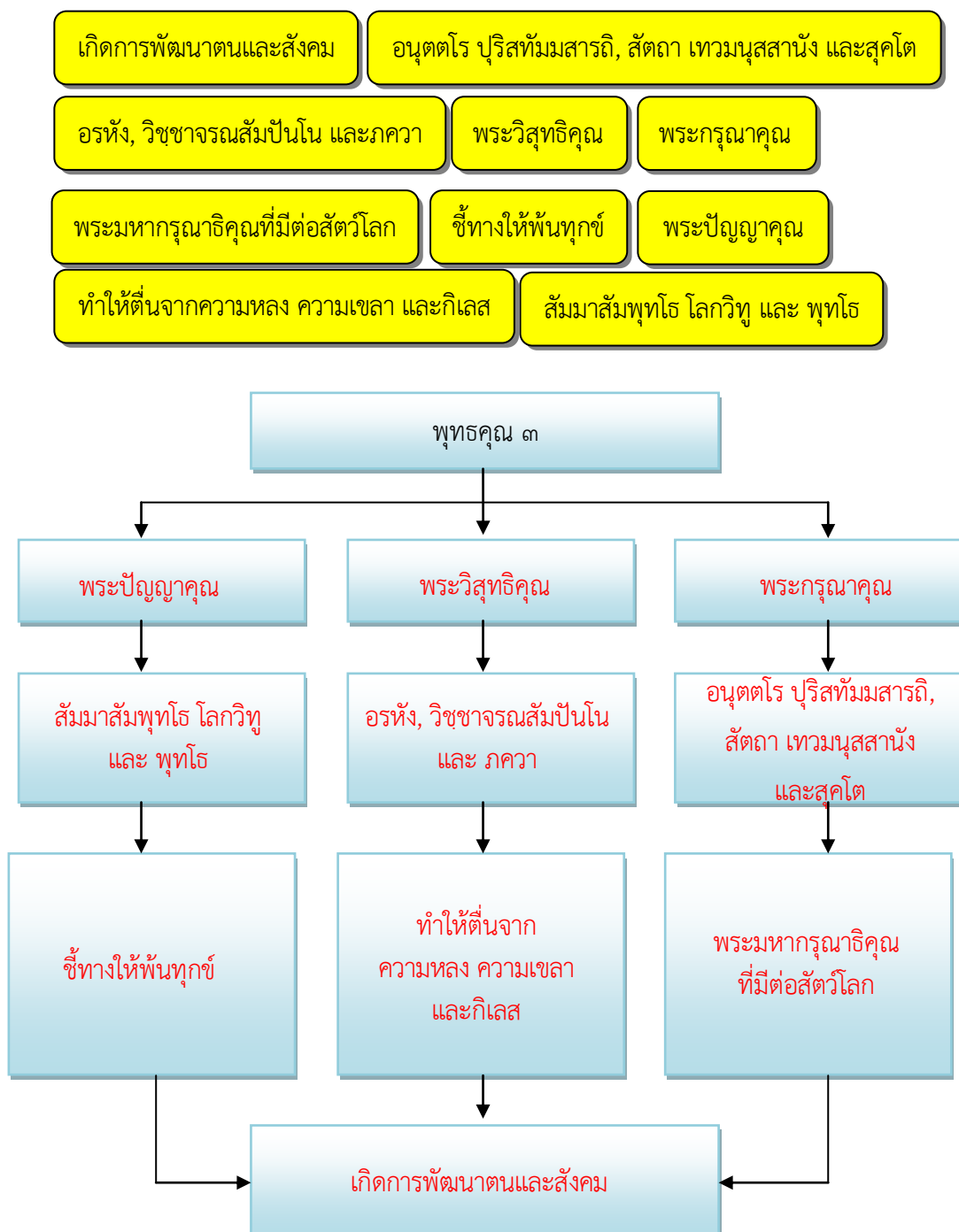
แนวคำตอบแบบฝึกที่ ๒

เรื่อง พุทธคุณ ๙

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง

สรุปพุทธคุณ ๙ ประการ ลงในพุทธคุณ ๓ โดยนำคำที่กำหนดให้เติมคำตอบที่ถูกต้อง ลงในแผนภูมิ (๑๐ คะแนน)

แนวคำตอบแบบฝึกที่ ๓

เรื่อง พุทธคุณ ๙

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง

เลือกพุทธคุณ ๑ ข้อ ที่คิดว่าเหมาะสำหรับนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต
ของตนมากที่สุด อภิปรายความหมายของพุทธคุณข้อนั้น พร้อมระบุเหตุผลและ
แนวทางการนำไปใช้ (๑๐ คะแนน)

พุทธคุณที่เหมาะสมสำหรับนำมาเป็น
แบบอย่างในการดำเนินชีวิตมากที่สุด

คือ

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจครูผู้สอน

เหตุผลที่เลือก

๑. ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจครูผู้สอน
๒.
๓.
๔.

ความหมาย

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจครูผู้สอน

แนวทางการนำไปใช้
ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจครูผู้สอน

๑.
๒.
๓.
๔.

คำนำ

มนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด หนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชา พระพุทธศาสนา ชุด หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา นำพาชีวิตให้มีสุข ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มุ่งเน้นการนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทนอดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก

ขอขอบคุณ นายเกษมสุข เพชรดี ผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลมังสาหาร และคณะครูโรงเรียนพิบูลมังสาหาร ที่ให้คำแนะนำและคอยชี้แนะ และขอขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนพิบูลมังสาหาร ที่มีความตั้งใจและมุ่งมั่นต่อการเรียนด้วยดีตลอดมา

กัญญารัตน์ วงศ์สารศรี

สารบัญ

เรื่อง

คำนำ

สารบัญ

คำชี้แจง

คำแนะนำในการใช้สำหรับครูผู้สอน

คำแนะนำในการใช้สำหรับผู้เรียน

สาระสำคัญ

ตัวชี้วัด

จุดประสงค์การเรียนรู้

สาระการเรียนรู้

แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง พระรัตนตรัย

เรียนรู้พระรัตนตรัยกับไข่มุก

 ความหมายของพระรัตนตรัย

 องค์ประกอบของรัตนตรัย

 ความสำคัญของพระรัตนตรัย

 พุทธคุณ ๙

แบบฝึกที่ ๑ เรื่อง พระรัตนตรัย

แบบฝึกที่ ๒ เรื่อง พระรัตนตรัย

แบบฝึกที่ ๓ เรื่อง พระรัตนตรัย

แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง พระรัตนตรัย

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

หน้า

ก

ข

ค

ง

จ

ฉ

ช

ฌ

ด

๑

๔

๕

๗

๙

๑๑

๑๓

๑๔

๑๕

๑๖

๑๙

๒๐

คำชี้แจง

หนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
วิชา พระพุทธศาสนา ชุด หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา นำพาชีวิตให้มีสุข ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
มีจำนวน ๙ เล่ม ประกอบด้วย

- เล่ม ๑ เรียนรู้พระรัตนตรัยกับไข่มุก
- เล่ม ๒ มดกัดกับบอริยสัจ ๔
- เล่ม ๓ เรียนรู้สมุทัยทางไกลอบายมุข
- เล่ม ๔ ครอบครัวสุขใจก้าวไปสู่ nirō
- เล่ม ๕ มรรค (ไตรสิกขาและกรรมฐาน ๒)
- เล่ม ๖ มรรค (ปธาน ๔ และโกศล ๓)
- เล่ม ๗ มงคล ๓๘
- เล่ม ๘ พุทธศาสนสุภาษิต
- เล่ม ๙ พุทธศาสนสุภาษิต (ต่อ)

คำแนะนำในการใช้สำหรับครูผู้สอน

หนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชา พระพุทธศาสนา ชุด หลักธรรมทางพระพุทธศาสนานำพาชีวิตให้มีสุข ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มุ่งเน้นการนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม และส่วนรวม ได้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน คัดสอนใจ นอกเหนือจากตำราเรียนมาตรฐาน สามารถนำไปใช้เป็นการอ่านเสริม เพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ตามสภาพจริงขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน โดยครูผู้สอนควรปฏิบัติดังนี้

๑. ครูผู้สอนศึกษาหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชา พระพุทธศาสนา ชุด หลักธรรมทางพระพุทธศาสนานำพาชีวิตให้มีสุข ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ทั้ง ๙ เล่ม ให้ครบถ้วนก่อน

๒. ครูผู้สอนจัดเตรียมหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชา พระพุทธศาสนา ชุด หลักธรรมทางพระพุทธศาสนานำพาชีวิตให้มีสุข ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ให้ครบตามจำนวนผู้เรียน

๓. ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน โดยครูผู้สอนทำการตรวจและบันทึกคะแนน ไม่ควรให้ผู้เรียนดูเฉลย เพราะมีการทำแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งเป็นชุดเดียวกัน

๔. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาในหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชา พระพุทธศาสนา ชุด หลักธรรมทางพระพุทธศาสนานำพาชีวิตให้มีสุข ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และทำแบบฝึกตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในแผนการจัดการเรียนรู้ ที่จัดทำขึ้น

๕. ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อวัดความก้าวหน้าของผู้เรียน

๖. ครูผู้สอนตรวจแบบทดสอบ แบบฝึก และให้คำแนะนำเพิ่มเติม

๗. ครูผู้สอนบันทึกผลการเรียนและแบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนเพื่อการประเมินผล

คำแนะนำในการใช้สำหรับผู้เรียน

ข้อปฏิบัติในการศึกษาหนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชา พระพุทธศาสนา ชุด หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา นำพาชีวิตให้มีสุข ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ผู้เรียนควรปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ผู้เรียนอ่านคำชี้แจงและคำแนะนำในการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ให้เข้าใจ
๒. ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดความรู้ของผู้เรียน
๓. ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องให้เข้าใจ หากสงสัยหรือไม่เข้าใจให้ซักถามครูทันที
๔. ผู้เรียนทำแบบฝึกด้วยตนเองโดยอาศัยความรู้ที่ได้จากการอ่าน
๕. ผู้เรียนควรทำแบบฝึกด้วยตนเอง ถ้าตอบผิดหรือไม่สามารถตอบคำถามได้ให้กลับไปอ่านเนื้อเรื่องอีกครั้ง ไม่ต้องกังวลกับคะแนนที่ได้
๖. ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อวัดความก้าวหน้าของผู้เรียน
๗. ผู้เรียนสามารถนำหนังสืออ่านเพิ่มเติมไปศึกษานอกเวลาเรียนได้ตามความเหมาะสม

สาระสำคัญ

พระรัตนตรัย แปลว่า แก้วสามดวง หรือ สิ่งประเสริฐสามสิ่ง ที่พุทธศาสนิกชนเคารพนับถือสูงสุดสามสิ่งนับเป็นองค์ประกอบของศาสนาพุทธ คือ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ พระรัตนตรัยมีเป้าหมายที่แท้จริง คือ ความรู้เรื่องความดับทุกข์ การดับทุกข์ได้

พุทธคุณ คือ คุณความดีของพระพุทธเจ้าที่มีต่อชาวโลก ซึ่งมีมากมาย จำแนกตามบทสวดสรรเสริญพุทธคุณว่า “อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะ สัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ”

ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมายและองค์ประกอบของพระรัตนตรัยได้
๒. บอกความหมายของพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ได้
๓. อธิบายถึงความสำคัญของพระรัตนตรัยได้
๔. สรุปคุณค่าของพุทธคุณ ๙ ได้

สาระการเรียนรู้

๑. ความหมายและองค์ประกอบของพระรัตนตรัย
๒. ความหมายของพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์
๓. ความสำคัญของพระรัตนตรัย
๔. พุทธคุณ ๙

หนังสืออ่านเพิ่มเติม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา

ชุด หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา นำพาชีวิตให้มีสุข

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ เรียนรู้พระรัตนตรัยกับไข่มุก

นางสาวกัญญารัตน์ วงศ์สารศรี

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนพินุลมังสาหาร สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา

ชุด หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา นำพาชีวิตให้มีสุข

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ เรียนรู้พระรัตนตรัยกับไข่มุก

นางสาวกัญญารัตน์ วงศ์สารศรี

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนพินุลมั่งสาหาร สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย